

Κάθε εξομολόγηση είναι ένα δόσιμο

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΜΠΟΓΙΑΝΟΥ

» **Με αφορμή** την τυχαία ανάμιξη της νεαρής Μαίρης στη ζωή του πλικιωμένου Λάμπρου, της Γεωργιανής δεύτερης συζύγου του Νίνο, και του μεσόλικα γιού τού Λάμπρου, τού Μίλτου, ο Δήμητρα Κολλιάκου στο «Ημισυ του παντός», το πέμπτο κατά σειρά βιβλίο της, με υποβόσκουσα ένταση και αιχμηρή πένα, καταδύεται στα μαύρα σκοτάδια της «ζεστής οικογενειακής απελπισίας» όπως λέει και ο Παζολίνι, εκεί όπου, παραδοσιακά, μπαίνουν τα θεμέλια για τη γνωριμία του καθενός με την οδύνη.

Οι ήρωές της είναι σκιές, δεν είναι τυχαίο που η όποια δράση εκτυλίσεται, σε γενικές γραμμές, μέσα σε πμιφωτισμένα δωμάτια, με τις γρίλιες πάντα κατεβασμένες που ακόμη κι όταν ανοίγουν είναι για να φανερώσουν τον γκρίζο ουρανό της πόλης ή της υπαίθρου. «Στο σπίτι ο αέρας είναι μπαγιάτικος. Σκύρες γρίλιες και στεγανά κλεισμένες τζαμόπορτες διαβάζουμε. Είναι άνθρωποι αποτραβηγμένοι, σκεδόν αόρατοι, πονεμένοι, με ψυχισμό πολύπλοκο, αρρωστημένο πολλές φορές, δέσμιοι ενός παρελθόντος το οποίο παλεύουν εις μάτην να αποκωδικοποιήσουν στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν το ζοφερό παρόν. «Αντί να γίνω συγγραφέας, έγινα αναγνώ-

στης», λέει ο Μίλτος. Ήρωες που σπάνια δρουν, που παραμένουν παραπρητές, έστω κι αν, καμιά φορά, οι παραπρητές οπλοφορούν. Τα αίτια πάντως που καθορίζουν τις συμπεριφορές και τις πράξεις τους παραμένουν αδιευκρίνιστα. Μόνο υπαίντικά κατανοούμε τα «γιατί», που πολλές φορές κι αυτά ακόμη, στη ροή της αφήγησης, ανατρέπονται. «Κάθε εξομολόγηση είναι ένα δόσιμο. Παραχωρείς δύναμη στον άλλον από επιθυμία να σου δοθεί κι εκείνος...», λέει η Μαίρη, η κεντρική πρωίδα. Οι εξομολογήσεις όμως τόσο των κεντρικών πρώων, όσο και των πολλών δευτερεύοντων, αλλά εξίσου σημαντικών, που τους περιβάλλουν, γίνονται με το σταγονόμετρο -θα έλεγε κανείς, πως ο καθένας από αυτούς είναι προσκολλημένος με μανία στα μυστικά του- κι με μια επιτηδευμένη ασάφεια που δεν σου επιτρέπει να τους κατατάξεις, πράγμα που μάλλον είναι και ένας από τους στόχους της Κολλιάκου. Η συγγραφέας κρατάει ζηλευτή ισορροπία ανάμεσα σ' αυτό που δίνει στον αναγνώστη και σε εκείνο που του κρύβει μέσα σε μια πυκνή ομίχλη, καθιστώντας τον με αυτό τον τρόπο συμέτοχο.

Το παρελθόν είναι ζωντανό, βρίσκεται παντού. Οι ήρωες, διά μέσου την μνήμης,

που πάντοτε είναι αποσπασματική και γι' αυτό αναξιόπιστη, καταβυθίζονται σε αυτό προκειμένου να βάλουν τις σκόρπιες ψυφίδες σε σειρά, όχι όμως τόσο για να κατανοήσουν τα γεγονότα -αυτά έχουν τη λιγότερη σημασία-, όσο γιατί με αυτό τον τρόπο μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα τον εαυτό τους. Η αναδόμηση του παρελθόντος τους φέρνει αντιμέτωπους με τους φόβους,

τα λάθη και τις ενοχές τους.

Η Κολλιάκου καταφέρνει να δημιουργήσει μια ατμόσφαιρα ζόφου και μυστηρίου που παραμένει και μετά το διάβασμα της τελευταίας σελίδας του βιβλίου. Και όλο αυτό χωρίς να επιδεικνύει ιδιαίτερα «ψαγμένη» γραφή. Γράφει λιτά -αυτή θα έλεγα πώς είναι η δύναμή της. Καθώς ζει χρόνια στο εξωτερικό σημειώνει, αυτοσαρκαζόμενη ίσως, «μιλάει αγγλικά, άρα αποκλείεται να της συμβαίνει κάτι σοβαρό». Η ίδια επιλέγει να γράψει σε γλώσσα στρωτή, ευθεία και στεγνή, χωρίς ποιητικές εξάρσεις, ακριβή και γι' αυτό αποτελεσματική. Δεν περισσεύει τίποτα και τίποτα δεν λείπει από το κείμενό της. Πρόκειται για ένα πολύ στέρεο και συγχρόνως αέρινο αρχιτεκτόνημα, με υπόγεια και κρυφά περάσματα που δεν σου αφήνουν την πολυτέλεια να το απολαύσεις ολόκληρο με την πρώτη ματιά, αλλά μόνο αν του δώσεις χρόνο και συμμετοχή.

Info

Δήμητρα Κολλιάκου,
«Ημισυ του παντός»
Εκδ. Πατάκης
317 σελ. Τιμή: 14,30 ευρώ